

bør vogte sig for ikke at overburdere disse Udtalelser, forsaavidt de findes at være overdrevne, thi der er vist ingen Grund til at gjøre Folkethinget Behreidelser for overilede Beslutninger, og der kan vistnok ikke paavises et eneste Exempel paa, at Folkethinget har vedtaget Noget, der med nogenlunde Føie kunde kaldes overilet eller utidigt (Hør!). Jeg skal nu hertil kun knytte den Bemærkning, at, naar det er sagt, at Majoritetens Forslag ikke gik vidt nok for Dissenter, da skal jeg ikke gaa videre ind derpaa, end for mit Bedkommende at erklære, at jeg, med Hensyn til disse Forslag, stemmer hellere for et Forslag, som næppe gaaer vidt nok, end for et, som gaaer for vidt.

Grundtvig: Det skal kun være et Par Ord, jeg ved den første Paragraph, som Udvalget har stillet istedetfor det oprindelige Forslag, udbeder mig den Frihed at tilføie. Jeg maa ganske upartist ønske disse 8 Paragrapher den samme Skjæbne, som de andre 8 have havt (Bravo! Hør!). Den første Paragraph, som siger, at det skal kun være de, som ikke høre til et af de i Staten anerkjendte Troessamsfund, som med fuld Gyldighed kan indgaae Hgteskab for den borgerlige Dyrighed, deri kan jeg ikke see Andet end den allerurimeligste Indskrænkning af den almindelige borgerlige Frihed, som Grundloven hjemler os, idet her ved er ikke engang blot undtaget Folketirkens Medlemmer, men alle dem, som høre til anerkjendte Troessamsfund. Ved Siden deraf skal jeg blot bemærke, at jeg slet ikke kan forstaae, hvorledes Staten skal give en Handling borgerlig Gyldighed, hvorved ingen af dens Embedsmænd var tilstede, og det er dog vel ikke Meningen, at Præster, eller hvad de end kaldes, i alle de anerkjendte Menigheder ogsaa skulle optræde som Statens Embedsmænd.

Steen: Det er ikke med mange Ord, jeg skal tillade mig at motivere, hvorfor jeg har stillet det under Nr. 1 opførte Forslag. Jeg skal først og fremmest erklære, at jeg henhører til dem, som ansee de borgerlige Hgteskabers Indførelse som en nødvendig Følge af Grundloven. Ved Grundlovens § 3 stiller Staten sig i et materielt Forhold til Folketirken ved at tilsikre den sin Understøttelse, men ved §§

80—84 bliver Religionsfriheden anerkjendt og derved komme de forskjellige Religionsbeholdere til at staae paa det samme Trin ligeover for Staten saaledes, at der aldeles ikke er nogen religiøs Berøring imellem disse forskjellige Samfund og Staten. Staten er fuldkommen ligegyldig for disse Religionsbeholdere i religiøs Henseende, men ikke i borgerlig Henseende, fordi den forlanger det fornødne Tilsyn med deres Kirke. Det er saaledes aldeles ikke, fordi jeg troer, at der hos Folket er nogen Trang til Forandring, at jeg er tilbøielig til at stemme for noget Forslag om borgerligt Hgteskabs Indførelse, men det er, fordi jeg troer, at der hos Staten er Trang til at faae en Forandring. Det ærede Udvalg erkjender indtil en vis Grad i sit Forslag, at det borgerlige Hgteskab maa have Gyldighed, da dette skal kunne indgaaes uden Hensyn til Confessioner, naar blot denne Confession er af dem, som ikke er anerkjendt. Derved stilles Staten fra den bestemte Confession, men denne Adskillelse forekommer mig langtfra at være tilstrækkelig; der maa en ganske anden og fuldstændig Gjennemførelse til for at Grundloven skal blive overholdt. Jeg troer nu ikke, at det vil være muligt for Tiden at opnaae borgerligt Hgteskabs Indførelse, navnlig paa Grund af den ligesaa heftige, som overfladiske Opposition, som har reist sig derimod, og jeg kan aldeles slutte mig til den Vittring, som falder af den ærede Ordfører for kort stund, at, hvis de Mænd, som have havt tilstrækkelig Overblik over Sagen, havde gjort sig Umage for tydelig at fremstille for Folkets store Fleerhed, hvad der laae i denne Sag og navnlig hvad der ikke laae deri, saa vilde det have staaet ganske anderledes. Jeg troer ikke, at man ved Hjælp af et Ordspil kan bevise, at der ved borgerligt Hgteskabs Indførelse gjøres noget Angreb paa Sæderne; thi der tilsigtes ikke nogen som helst Forandring i vore Sæder, der tilsigtes blot, at føie til vore politiske Institutioner en ny, som er ligesaa nødvendig som de øvrige. Det forekommer mig ikke, at Udvalget gennemfører de Anførelser, som jeg anseer for nødvendige; der maa ikke gjøres nogen Forskiel paa de forskjellige Arter af Hgteskaber, som indgaaes i de an-